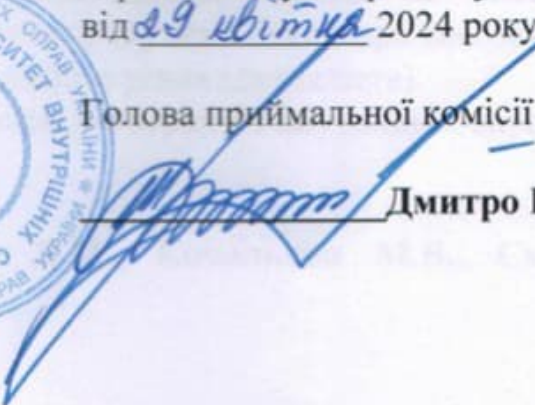

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням приймальної комісії Одеського державного університету внутрішніх справ від 29 квітня 2024 року протокол № 6

Голова приймальної комісії

Дмитро ШВЕЦЬ

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ
для вступу до Одеського державного університету внутрішніх справ**

**ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО
(МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

зі спеціальності 053 «Психологія»

Програма для складання фахового вступного іспиту для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» на основі освітнього ступеня бакалавра або освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

Одеса: Одеський державний університет внутрішніх справ, 2024.

Розробники:

**Снігур Л.А., Прудка Л.М., Ковальова М.В., Смирнова О.М.,
Матієнко Т.В., Пасько О.М.**

ЗМІСТ

ВСТУП

1. Інформаційний зміст.
2. Орієнтовний перелік питань для складання фахового вступного іспиту за спеціальністю 053 «Психологія».
3. Рекомендована література.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ

ВСТУП

Програма фахового вступного іспиту з комплексного екзамену для вступників щодо здобуття освітнього ступеня магістр містить інформацію про зміст та обсяг навчальних дисциплін, теоретичні знання та практичні навички з яких необхідні для якісного складання вступних випробувань з галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Мета вступного іспиту передбачає визначення професійної компетентності й готовності вступників до навчання в магістратурі, що включає єдність теоретичної та практичної підготовки, а також здатності до розвитку цілісної системи знань і навичок з психології, сформованого на базі сучасних досягнень психологічної науки, надання знань з питань теорії та практики психологічної підтримки різних верств населення протягом життя.

Програма визначає тематичний зміст та обсяг матеріалу, перелік питань для вступників до магістратури для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти з галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності «Психологія».

Інформаційний обсяг «ПСИХОЛОГІЯ»

Тема № 1. Психологія у структурі сучасних наук.

Об'єкт, предмет психології. Психіка як об'єкт психології. Психічні явища як предмет психології. Трансформація уявлень про предмет психології. Історичне формування предмета психології: від вчення про душу до науки про психіку. Структура та основні галузі психології. Фундаментальна та прикладна психологія.

Тема № 2. Основні категорії психології.

Поняття «психіка» та її сутність. Функції психіки: відображальна, регулятивна. Співвідношення понять «людина», «індивід», «особистість» та «індивідуальність». Біологічні умови, соціальні умови та чинники психічного розвитку особистості. Мотиви та мотивація особистості. Потреби, інтереси, переконання, ідеали. Спрямованість особистості. Цінності та ціннісні орієнтації особистості «Життєві стратегії». Самоактуалізація та самореалізація особистості: сутність та риси.

Тема № 3. Історія і теорія психології.

Психологічна думка XIX ст.. Позитивізм Огюста Конта. Концепція співвідношення суспільства та індивіда. Психологія натовпу Гюстова Лебона. Класифікація натовпів, характеристика натовпу. Теорія наслідування Габрієля Тарда. Психологічний механізм наслідування як ключ пояснення соціальної поведінки.

Психологічна думка кінця XIX – початку XX ст.. Психоаналітична теорія Зигмунда Фрейда. Вчення про сексуальність: лібідо, сублімація, витеснення. Структура особистості: Воно (Id), Я (Ego) і Над-Я (Super Ego). Індивідуальна психологія Альфреда Адлера. Аналітична психологія Карла Кустава Юнга. Структура особистості. Архетипи колективного несвідомого.

Психологічна думка другої половини XX – початку XXI ст.. Неофройдизм (Е. Фромм, Е. Еріксон). Класичний біхевіоризм (Дж. Уотсон, Б. Скінер) та необіхевіоризм. Гуманістична психологія (А. Маслоу, К. Роджерс, В. Франкл). Генетична психологія Ж. Піаже.

Тема № 4. Методи психології.

Наукові дослідження: різновиди (теоретичні та емпіричні; фундаментальні та прикладні; розвідувальні, описові та аналітичні; польові та лабораторні), проблема, мета, завдання, об'єкт, предмет.

Програма дослідження: структура документа, основні пункти, етапи дослідження. Тлумачення, концептуалізація, операціоналізація основних понять досліджень. Гіпотези, дослідження: теоретичні, емпіричні, статистичні.

Вибірковий метод: генеральна сукупність, основні вимоги до формування вибірки, методи формування.

Якість інформації: репрезентативність, валідність, надійність. Типи валідності (змістовна, критеріальна, конструктна), валідація. Забезпечення надійності.

Методи збору інформації: спостереження: види, переваги і недоліки, роль спостерігача. Експеримент: види (констатувальний, формувальний, природний, лабораторний, планування, внутрішня і зовнішня валідність).

Методи опитування: анкетування, інтерв'ювання. Анкетування (поштові, пресові, онлайн, експертні, індивідуальні, групові).

Анкета: види питань, формулювання питань і відповідей в анкеті).

Інтерв'ювання (фокус-групові, глибинні, неформалізовані: історія життя, біографія, усна історія).

Експертні опитування (метод експертної оцінки): пошук, відбір та підготовка експертів. Види і процедури експертного опитування.

Аналіз документів. Контент-аналіз.

Методи аналізу емпіричних даних. Вимірювання (за С. Стівенсом): визначення, види, рівні, шкали (номінальні, порядкові, метричні). Коефіцієнти кореляції.

Тема № 5. Особистість як об'єкт та суб'єкт соціальних відносин.

Соціалізація особистості: сутність, етапи (первинна, вторинна), механізми (адаптація, інтеграція). Суб'єкти (сім'я, формальні та неформальні групи однолітків) і агенти (освіта, традиційні ЗМІ та нові медіа: інтернет, соціальні мережі) соціалізації. Поняття ресоціалізації.

Девіантна поведінка особистості. Поняття та види (позитивна і негативна) девіацій. Суїцидальна та залежна поведінка. Булінг. Мобінг. Ейджизм. Рівні девіантної поведінки: поведінка, що не є схвалюваною іншими, що осуджується іншими, морально негативні прояви і вчинки, деліквентна поведінка, злочинна поведінка, деструктивна поведінка. Психологічні чинники девіантної поведінки. Профілактика девіантної поведінки: просвіта, корекційні програми, соціальна реклама, створення ситуації успіху.

Соціальні ролі: поняття та види (активні й пасивні, явні й латентні).

Стать і гендер. Маскулінність. Фемінінність. Андрогенність. Гендерна ідентичність. Гендерні стереотипи: поняття та види (традиційні та егалітарні). Гендерна рівність і дискримінація. Сексизм. Феменізм.

Тема № 6. Особистість у життєвому та професійному просторі.

Гра, навчання, праця як види діяльності. Професійна діяльність: поняття та етапи професіоналізації (професійне самовизначення, професійне навчання, професійна адаптація, професійне становлення, професійна реалізація, завершення професійної діяльності). Мотивація та стимулювання професійної діяльності (за ієрархією потреб А. Маслоу). Професійне вигорання. Поняття професійних криз.

Спілкування як соціально-психологічний феномен. Спілкування як обмін інформацією (комунікативна сторона спілкування). Комунікатор, реципієнт, канал передавання інформації. Комунікативні бар'єри. Спілкування як

сприймання, розуміння та оцінка партнерів спілкування (перцептивна сторона спілкування. Механізми міжособистісного сприймання: ідентифікація, соціальна рефлексія, стереотипізація. Казуальна атрибуція. Спілкування як взаємодія (інтерактивна сторона спілкування).

Конфлікт і конфліктна ситуація. Види конфліктів (внутрішньоособистісний, міжособистісний, внутрішньогруповий, міжгруповий). Стили поведінки в конфлікті (суперництво, уникання, компроміс, співпраця, пристосування). Запобігання та розв'язання конфліктів у різних сферах життєдіяльності.

Управлінська діяльність. Лідерство та керівництво. Типологія лідерства. Стили керівництва (авторитарний, демократичний, ліберальний).

Характеристика і актуальні проблеми сучасної сім'ї. Функції сім'ї (репродуктивна, економічна, виховна, комунікативна, рекреативна, психологічного захисту). Види сім'ї: нуклеарна та розширена сім'я; патріархальна, матріархальна, егалітарна; моногамна та полігамна сім'ї. Шлюб та шлюбні стосунки. Сімейні кризи.

Тема № 7. Група як структурний елемент суспільства.

Поняття та головні ознаки соціальної групи. Класифікація соціальних груп (великі соціальні групи, середні соціальні групи, малі соціальні групи). Поняття великої соціальної групи. Класифікація соціальних груп (соціально-класові, соціально-демографічні, соціально-етнічні, соціально-професійні та соціально-територіальні). Натопв як велика стихійна група. Основні характеристики та типологія натопву, соціально-психологічні особливості окремих його різновидів. Етнічні групи. Поняття етнічної ідентичності та свідомості.

Поняття малої групи. Класифікація малих соціальних груп (первинні / вторинні; формальні / неформальні; референтні / групи членства; квазігрупи). Структура малої групи. Динамічні процеси в малій групі. Соціально-психологічний клімат групи. Конформізм, конформна поведінка і конформність. Згуртованість.

Тема № 8. Психологічні характеристики й форми організації суспільних процесів і явищ.

Суспільна свідомість. Масова Свідомість. Групова свідомість. Індивідуальна свідомість. Механізми соціально-психологічного впливу (наслідування, навіювання, переконання, зараження, чутки, мода).

Соціальна мобільність: поняття, типи та психологічні чинники. Міграція як вид просторової мобільності: сутність та психологічні характеристики.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Основні властивості психіки людини.
2. Особливості свідомості людини.
3. Самосвідомість людини та її основні функції.
4. Психофізична та психофізіологічна проблеми: шляхи їхнього вирішення.
5. Особистість в контексті сучасних наукових досліджень.
6. Порівняльний аналіз теорій особистості.
7. Індивідуально-типологічні особливості особистості. Темперамент.
8. Індивідуально-типологічні особливості особистості. Характер.
9. Індивідуально-типологічні особливості особистості. Здібності.
10. Мотиваційна сфера особистості.
11. Теорії емоцій, їхня характеристика і аналіз. Поняття про емоції.
12. Вираження почуттів. Зовнішні вияви почуттів. Зняття внутрішньої напруги.
13. Поняття про волю. Аналіз складної вольової дії. Головні якості волі. Самовиховання волі.
14. Відчуття людини; їх основні закономірності.
15. Сприймання людини; їх основні особливості.
16. Пам'ять людини; її основні процеси.
17. Уява людини; основні процеси створення образів уяви.
18. Мовлення людини; його основні механізми, види та функції.
19. Увага людини; її основні властивості.
20. Основні властивості психіки людини.
21. Загальна характеристика несвідомих психічних явищ.
22. Класифікація потреб. Загальні риси потреб.
23. Потреба в загально-біологічному розумінні і психологія потреб. Проблема формування потреб.
24. Вікові зміни у емоційних реакціях.
25. Почуття провини, совісті і моральності. Виникнення, функції, взаємодія.
26. Розвиток моральних почуттів.
27. Діагностика рівня розвитку вольових якостей людини.
28. Воля як протилежність неволі. Прагнення до щастя. Значення мети в житті.
29. Самовиховання волі.
30. Розвиток сили волі.
31. Соціально-психологічний тренінг (психологічне розвантаження в умовах школи, коледжу, ЗВО).
32. Психологія XVII – XIX сторіччя.
33. Виникнення психології як емпіричної науки.
34. Психологія потоку свідомості У. Джемса.
35. Гуманістична психологія.
36. НЛП: засади теорії та практики.

37. Трансперсональна психологія.
38. Когнітивна психологія.
39. Персоналістичний напрямок в психології.
40. Диспозиційний напрямок в психології.
41. Психоаналіз: історія розвитку, розгалуження, основні проблеми.
42. Біхевіоризм.
43. Гештальтпсихологія та екзистенційна психологія.
44. Історія і тенденції розвитку української психології.
45. Напрямки розвитку та представники зарубіжної соціальної психології.
46. Я-концепція та тип соціокультури. Дослідження самоефективності
47. Самоефективність та локус контролю.
48. Експерименти з дослідження установок Р. Ла П'єра, Ф. Зімбардо, Л. Фестінгера та ін.
49. Культурна диверситивність та схожість людей: детермінанти особистісного простору, соціальні ролі та їхня інверсія.
50. Спілкування як обмін інформацією: комунікатор, аудиторія, канал передання інформації.
51. Різновиди, теорії та концепції агресії (З. Фройд, Дж. Доллард та Н. Міллер, Л. Берковіц, А. Бандур та ін).
52. Теорія соціального наування агресії. Класичний експеримент А. Бандури.
53. Послаблення соціальних виявів агресії: контроль за ситуативними чинниками, діяльністю ЗМІ, психотерапевтичні методи.
54. Підходи до вивчення альтруїстичної взаємодії. Теорії жертвовного альтруїзму (Д. Бараш) та взаємності людських добродій (Р. Чалдіні).
55. Вивчення диспозиційних та ситуативних чинників альтруїзму. Експерименти Б. Латане і Дж. Дарлі (1968), Р. Ле Вайна та колег (1994), Дж. Дарлі та Д. Бетсона (1973).
56. Особистісні чинники надання допомоги. Польові експерименти: Е. Айзена з колегами (1976), Д. Доліньські та Наврата (1998).
57. Чинники та ефекти атракції (територіальна близькість, взаємодія на «спільній території», антиципація взаємодії, ефект ореолу).
58. Експерименти з дослідження стереотипу фізичної привабливості Е. Аронсона та Д. Ліндера (1965), П. Левіцкі (1985).
59. Концепція любовних взаємин Р. Стернберга. Польовий експеримент Д. Даттона та А. Арона (1974).
60. Особливості процесів соціального пізнання. Теорії Ф. Гайдера та Г. Келлі. Фундаментальна помилка атрибуції (Л. Росс).
61. Ілюзорне мислення. Експерименти Е. Лангер і Дж. Роден (1976), Й. Форгаса (1995).
62. Групи в соціальній психології. Класифікація великих соціальних груп.
63. Психологічні механізми функціонування натовпу (Г. Ле Бон, Г. Тард).
64. Різновиди соціальних рухів. Молодіжні рухи: діяльність деструктивних груп.

65. Психологічна структура та динамічні процеси в малій групі. Лідерство.
66. Конформізм та його різновиди. Класичні експерименти з конформізму (М. Шериф, С. Аш, С. Мілграм).
67. Вплив групи: соціальна фасилітація, соціальні лінощі, деіндивідуалізація, групова поляризація.
68. Соціально-психологічні способи розв'язання соціальних дилем. Конкуренція як джерело конфлікту (експеримент М. Шерифа).
69. Етапи організації і проведення експериментального психологічного дослідження.
70. Ідеальний та реальний психологічні експерименти.
71. Експериментальні змінні та засоби їхнього контролю.
72. Спостереження як один з основних емпіричних методів психології.
73. Методи опитування в психологічних дослідженнях.
74. Вплив особистості досліджуваного та ефектів його спілкування на результати експерименту.
75. Експериментатор: вплив його особистості на дослідницьку діяльність у психологічному експерименті.
76. Класифікація особистостей за О. Лазурським.
77. Порівняння психологічних моделей особистості П. Ганушкіна, Лічко, К. Леонгарда.
78. Розуміння екстра-інтроверсії К. Юнгом, Г. Айзенком та К. Леонгардом.
79. Типологічна модель Е. Кречмера. Психологія конституціональних відмінностей І. Шелдона.
80. Функціональні стани в структурі поведінки людини. Фізіологічні індикатори функціональних станів. Способи їхньої корекції та принципи саморегуляції.
81. Психофізіологічні принципи саморегуляції.
82. Основні психологічні концепції онтогенезу психіки людини.
83. Кризи 2 та 3 років життя; засоби їх подолання.
84. Кризи 7 та 13 років життя; засоби їх подолання.
85. Формування особистої ідентичності у юнацькому віці.
86. Криза середини життя; засоби її подолання.
87. Поняття про вік: структура, динаміка, новоутворення.
88. Організаційні методи вікової психології. Труднощі в їхньому здійсненні та шляхи подолання.
89. Показники психічного розвитку. Поняття про сенситивні періоди та вікові кризи.
90. Криза новонародженого. Період пристосування дитини до нових умов життя. Фізичні стани новонародженого.
91. Вроджені механізми психічного розвитку новонароджених.
92. Інтерналізація соціальних правил і норм поведінки у ранньому дитинстві.
93. Статева ідентичність і сексуальні настанови підлітків.

94. Моральні принципи, цінності та переконання підлітків. Рівні морального розвитку (за Л. Колбергом).
95. Соціальне середовище юнацтва. Молодіжна культура та субкультура.
96. Соціально-психологічні зміни в похилому віці. Теорії старіння.
97. Когнітивний розвиток у похилому віці: сенсорно-перцептивна сфера, пам'ять, увага. Згасання інтелекту.
98. Основні психологічні концепції навчання.
99. Показники та критерії вихованості особистості.
100. Розробка проблем педагогічної психології в Україні (Г.О. Балл, І.Д. Бех, М.Й. Боришевський, Ю.З. Гільбух, Т.М. Лисянська, С.Д. Максименко, Т.М. Титаренко, О.Я. Чебикін та ін.)
101. Типи навчання. Розвивальні можливості навчання. Структура навчального змісту.
102. Специфіка навчальної мотивації та особливості її формування.
103. Моделі навчання (інформаційна, операціональна, розвивальна). Конструювання навчального змісту.
104. Теоретичні і практичні проблеми психології учіння.
105. Виховання як процес формування цілісної особистості. Теорії виховання (персоналістична, академічна, соціокогнітивна, психокогнітивна, технологічна, народна педагогіка).
106. Психологічні особливості дітей з асоціальною поведінкою.
107. Педагогічна психологія в системі професійної підготовки психолога.
108. Вибір методологічної основи інтерпретації психологічних даних.
109. Психологічна спеціалізація в системі вищої школи України. Провідні учбові та науково-дослідні психологічні центри України.
110. Вимірювання в психології. Основні типи шкал.
111. Вимоги до побудови і перевірки методик.
112. Надійність та валідність тестів; техніка перевірки.
113. Основні поняття психометрії.
114. Психологічний діагноз та висновок.
115. Соціальні та етичні аспекти психологічної діагностики. Етичний кодекс психолога-діагноста.
116. Загальні та спеціальні вимоги до психолога-консультанта.
117. Модель ефективного консультанта.
118. Уміння та навички консультанта.
119. Різновиди психологічного консультування.
120. Психологічна характеристика потерпілого.
121. Психологічні проблеми формування і розвитку колективу (команди).
122. Психологія конфлікту. Запобігання та вирішення конфліктів у процесі управління.
123. Процедури примирення: психологічне забезпечення переговорів і посередництва.
124. Структура конфлікту. Аналіз конфлікту. Карти конфлікту.
125. Предмет юридичної психології.

126. Вивчення основних емоційних станів особистості та їх значення для юридичної психології.
127. Протиправна поведінка та типологія особистості.
128. Організована злочинність та її психологічні особливості.
129. Роль установок і мотивації у здійсненні вбивства.
130. Предмет психології праці.
131. Методи психології праці.
132. Психологічна структура трудової діяльності.
133. Поняття психологічної професіографії.
134. Структура психограми.
135. Контініум норма-патологія, хвороба-здоров'я.
136. Внутрішня картина здоров'я.
137. Психічне здоров'я як регулятор поведінки в життєвих ситуаціях.
138. Суїцид: психологічні та соціально-психологічні аспекти.
139. Соціально-психологічна характеристика і актуальні проблеми сучасної сім'ї.
140. Стабільність шлюбно-сімейних стосунків та її детермінанти.
141. Психологічні засади формування батьківського ставлення.
142. Психологія сиблінгових стосунків.
143. Основні завдання практичного психолога в організації.
144. Основні завдання практичного психолога в медичному закладі.
145. Основні завдання практичного психолога у навчальному закладі.
146. Побудова дослідження особливостей впливу телевізійних програм з насиллям на психіку людини.
147. Побудова дослідження особливостей прояву прив'язаності та симпатії до іншої людини.
148. Побудова дослідження неконструктивної поведінки особистості.
149. Аналіз життя і хвороби: суб'єктивний і об'єктивний.
150. Прояви виключення свідомості.
151. Акцентуації особистості (характеру).
152. Аномалії особистості (психопатії).
153. Статистичні методи опрацювання даних психологічного дослідження.
154. Статистичні методи порівняння груп у психологічному дослідженні.
155. Кореляційний аналіз даних: особливості застосування в психологічному дослідженні.
156. Застосування t-критерію Стюдента у психологічному дослідженні.
157. Інтерпретація результатів порівняльного аналізу в психологічному дослідженні.
158. Інтерпретація результатів кореляційного аналізу в психологічному дослідженні.
159. Застосування факторного аналізу в психологічному дослідженні.
160. Інтерпретація результатів факторного аналізу в психологічному дослідженні.
161. Застосування кластерного аналізу в психологічному дослідженні.

162. Інтерпретація результатів кластерного аналізу в психологічному дослідженні.

163. Загальнопсихологічні принципи психологічних досліджень.

164. Аутотренінг, самонавіювання, метод Джекобсона, метод Кує, візуалізація тощо.

165. Тероризм і протидія. Поняття терору. Етапи ведення перемовин.

166. Рівні стресу та конструктивізація стріху.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Базова

1. Ананова І. В. Типологія переживання почуття провини / І. В. Ананова // Проблеми сучасної психології. 2017. Вип. 37. С. 18–31. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pspl_2017_37_4
2. Бардин Н. М., Жидецький Ю. Ц. Стресостійкість : навчальний посібник / за ред. Я. М. Когута. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 204 с.
3. Барретт Л. Ф. Як народжуються емоції: Таємне життя мозку. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2018. 480 с.
4. Буняк Н.А. Загальна психологія: лекції. Тернопіль: вид-во ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. 300 с.
5. Важливі навички в періоди стресу: ілюстроване керівництво. // Європейський регіональний офіс. Всесвітньої організації охорони здоров'я. 2021. 126 с.
6. Галецька І. Кліманська М. Психометрична характеристика опитувальника позитивного і негативного афекту (ОПАНА), розробленого на основі методики PANAS // Психологічний часопис. 2020. Том 6. № 4 С. 119-132.
7. Гібсон Л. Дорослі діти емоційно незрілих батьків. Київ : Вид-во Наталії Переверзевої, 2021. 240 с.
8. Гоулман Д. Емоційний інтелект. Харків: Віват, 2019. 512 с.
9. Грибук А. В. Психологічні аспекти виникнення і розвитку емоційного стресу. Актуальні проблеми психології стрес-менеджменту: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (26–27 квіт. 2019 р.). Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2019. С. 24-29.
10. Дуткевич Т. В. Загальна психологія : навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2022. 388 с.
11. Деніел Гоулман Емоційний інтелект : підручник. Київ : Vivat, 2018. 512 с.
12. Загальна психологія : підручник для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук [et al.]. 5-те вид. Київ : Каравела, 2019. 464 с.
13. Екзистенційна та гуманістична психологія : навч. посібник / І. М. Зварич, Г. В. Чуйко, Т. А. Колтунович ; за наук. ред. В. Г. Панка. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. с.
14. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. К.: Університетська книга, 2017. 352 с.
15. Карамушка Л.М. Психічне здоров'я особистості під час війни: як його зберегти та підтримати: Метод. рекомендації. Київ: Інститут психології ім. Костюка НАПН України. 2022. 52 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730974/>.
16. Карамушка Л.М. Психічне здоров'я персоналу організацій в умовах війни: основні вияви та ресурси. Вчені записки Університету «Крок». 2022. № 3(67). С.124-133.
17. Карпенко Є. В. Емоційний інтелект у роботі психотерапевта. Психологічні виміри розвитку сучасної освіти України в умовах євроінтеграції

: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди 20-річчя кафедри практичної психології, м. Тернопіль, 19-20 жовтня 2018 р. / упор. Г. К. Радчук, З. М. Адамська, І. П. Андрійчук. Тернопіль, 2018. С. 124-126.

18. Карпенко Є. В. Емоційний інтелект як фактор особистісного життєздійснення. Психологічні перспективи. 2017. Вип. 30. С. 50-63.
19. Кліманська М.Б., Галецька І.І. Українська адаптація короткого п'ятифакторного опитувальника особистості ТІРІ (ТІРІ-UKR) // *Психологічний часопис*. 2019. Том 5. №9. С. 57-74.
20. Лазуренко О.О. Психологія емоцій. Київ: Книга плюс, 2018. 262 с.
21. Ліфарева Н.В. Психологія особистості: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 324 с.
22. Максименко С. Д. Загальна психологія. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 272 с.
23. Максименко С. Д., Медведєв В. С. Юридична психологія : підручник. Київ : Слово, 2018. 448 с.
24. Мацевич Л.П., Чижма Д.М. Психологічний аналіз проявів вольової регуляції особистості в підлітковому віці. К., 2020, 49 с.
25. Медична психологія: в 2-х т./ Пилягіна Г.Я., Хаустова О.О., Марута Н.О. та ін. Вінниця : Нова книга, 2020. 496 с.
26. Москалець В. П. Загальна психологія. К.: Ліра, 2020. 564 с.
27. Недря К. М. Стресостійкість у роботі поліцейського : навч.-практ. посібник. Дніпро : ДДУВС, 2020. 124 с.
28. Основи психології та міжособове спілкування / Л.В. Засекіна, Т.В. Пастрик. Київ : Вид. «Медицина», 2018. 216 с.
29. Півень М.А. Стандартизація методики діагностики емоційної зрілості особистості // *Теорія і практика сучасної психології*. №2. С.32-37.
30. Піз Аллан, Піз Барбара Мова рухів тіла. К. : КМ-БУКС, 2021. 416 с.
31. Практикум з формування стресостійкості військовослужбовців до раптових змін бойової обстановки : Методичний посібник / О.М. Кокун, Н.С. Лозінська, І.О. Пішко. К. : НДЦ ГП ЗС України, 2020. 70 с.
32. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник. К.: Каравела, 2020. 418 с.
33. Робсон Д. Мбукі-мвукі: Емоції, які не мають назви в нашій мові» <http://www.bbc.com/ukrainian/vert-cap-38773137>
34. Тарабанов Р. В. Відчуття. Роль відчуттів у житті людини // Актуальні проблеми життєдіяльності людини в сучасному суспільстві : тези доповідей ЗВО інженерно-енергетичного факультету, інших учасників освітнього процесу за результатами тематичного «круглого столу» на інженерно-енергетичному факультеті. Миколаїв : МНАУ, 2020. С. 18-19.
35. Селіванов В.І. Основні підходи до психологічного дослідження вольової активності особистості. Київ, 2021, 138 с.
36. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Загальна психологія. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 296 с.
37. Синявський В. В., Сергеєнкова О. П. Психологічний словник / За ред. Н. А. Побірченко. К. : Наук. світ, 2007. 274 с.

38. Чумаков, М.В. Емоційно-вольова регуляція особистості суб'єкта // *Проблеми соціальної психології особистості: міжвишівський зб. наук. тр., Запоріжжя*, 2018. С. 99-105.
39. Шульга Т.І. Становлення вольової регуляції в онтогенезі: Дис.... д-ра психол. наук. Київ, 2019, 378 с.
40. Barrett, L.F. *How Emotions are Made: The Secret Life of the Brain*. New York: Houghton Mifflin Harcourt, 2017. 449 p.
41. Feist J., Feist G.I., Roberts T.M. *Theories of Personality*. McGraw Hill Higher Education, 2017.
42. Larsen R.J., Buss D.M., King D., Ensley C. *Personality Psychology: Domains of Knowledge About Human Nature*. McGraw-Hill Ryerson, 2020.
43. Suri, G., Sheppes, Gal, Young, G., Abraham, D., McRae, K., Gross, J. J. (2018) Emotion regulation choice: the role of environmental affordances *Cognition and Emotion*, 32 (5), pp. 963-971.

Допоміжна:

1. Анцупов А. Я. *Конфліктологія : підручник для вузів*. К., 2018. 496 с.
2. Жидецький Ю., Пряхіна Н. *Превенція суїциду серед працівників поліції за допомогою майнфулнесу. Психологія національної безпеки і благополуччя особистості*. Львів : Видавництво Львівської політехніки. 2019. С. 61–63.
3. Бамбурак Н.М. Динаміка суб'єктивного проживання стресу особистістю / Бамбурак Н.М., Гуцман М.С. // *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. серія психологічна. 2017. Вип. 1. С. 143-151.
4. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. *Загальна психологія: Практикум. Навчальний посібник*. Київ: Каравела, 2019. 280 с.
5. Дуткевич Т. В. *Дитяча розвивально-корекційна психологія : навчальний посібник*. Київ : ЦУЛ, 2020. 304 с.
6. Заброцький М. М., Шапошникова Ю. Г. *Педагогічна психологія : лекції : навчальний посібник*. Херсон : Олді-плюс, 2019. 144 с.
7. Колобич О. П. *Загальна психологія. Навчально-методичний посібник*. Львів, 2018. 172 с.
8. Кочарян Г. С. *Аутогенне тренування і самонавіяння : навч.- метод. посіб.* Харків : Харківська медична академія післядипломної освіти, 2018. 35 с.
9. Карен Вікрі *Нетворкінг для інтровертів. Поради для комфортної та ефективної комунікації*. Київ : Віват, 2019. 224 с. *Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посібник / Євдокімова О.О. та ін. ; за заг. Ред. В.В. Сокурєнка*. Харків, 2018. 426 с.
10. Оніщенко Н. В. *Екстрена психологічна допомога в умовах масової паніки внаслідок вибуху снарядів на військових складах*. *Вісник Національного університету оборони України*. 2013. Вип. 2. С. 270-275. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnaou_2013_2_53

11. Приходько Ю. О. Практична психологія: введення у професію : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл.; НПУ ім. М. П. Драгоманова. 4-те вид., допов. Київ : Каравела, 2019. 260 с.
12. Психологія професійної діяльності [Текст] : підручник / авт.-упоряд. В. С. Біскуп, А. Н. Гірняк, Г. С. Гірняк [та ін.]; за ред. С. К. Шандрука. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 255 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/47921>
13. Робоча книга психолога: психологічні особливості засуджених. Кн. 1 / І.М. Клочко, І.В. Пахомов. Київ : Видавничий дім «АртЕк», 2021. 68 с.
14. Савчин М. В. Загальна психологія : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. 2-ге вид, допов. Київ : Академія, 2018. 344 с.
15. Стрес та стресостійкість в діяльності працівників правоохоронних органів : навч.-метод. посіб. / Бардин Н. та ін. Львів, 2020. 119 с.
16. Тептюк Ю.О. Динаміка стресостійкості соціальних працівників залежно від психологічних умов її розвитку / Ю.О. Тептюк // *Polish journal of science*. 2021, № 35. VOL. 2. Р. 61-64.
17. Тодорова В. Г. Вдосконалення відчуття рівноваги у дівчат, які займаються спортивною аеробікою з використанням балансувальної платформи BOSU / В. Г. Тодорова, С. А. Бундзяк // Сучасні проблеми фізичного виховання, спорту та здоров'я людини : матеріали IV інтернет-конференції (Одеса, 24-25 листопада 2020 р.). Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2020. С. 134-140.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.president.gov.ua/> – Президент України
2. <https://www.rada.gov.ua/> – Верховна Рада України
3. <https://www.ombudsman.gov.ua/> – Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
4. www.kmu.gov.ua – Кабінет Міністрів України
5. www.minjust.gov.ua - Міністерство юстиції України
6. <https://ccu.gov.ua/index.php> _Конституційний Суд України
7. <https://mvs.gov.ua/uk> - Міністерство внутрішніх справ України
8. <https://www.npu.gov.ua/> – Національна поліція України
9. www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України
10. <https://reyestr.court.gov.ua/> - Єдиний державний реєстр судових рішень.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка «**відмінно**» (167-200 балів) – виставляється, якщо вступник має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; оволодів навиками аналізу, моделювання та адекватного оцінювання ситуації; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних фахівців в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно, переконливо і аргументовано.

Оцінка «**добре**» (134-166 балів) – виставляється, якщо вступник показав достатній рівень знання курсу; надав правильні, але не зовсім повні визначення термінів; засвоїв основи аналітичного методу; допускає незначні неточності в розкритті окремих теоретичних положень.

Оцінка «**задовільно**» (100-133 балів) – виставляється, якщо вступник в цілому засвоїв теоретичний матеріал курсу навчальної дисципліни, але декламує із деякими упущеннями при визначенні основних явищ та процесів; намагається висловити своє ставлення до проблемних питань, хоча і не зовсім аргументовано; вміє аналізувати набуті теоретичні знання і співвідносити їх з конкретними ситуаціями; викладає матеріал непослідовно, неточно, з наявними помилками.

Оцінка «**незадовільно**» (0-99 балів) – виставляється, якщо вступник виявив слабкі (відсутні) знання теоретичного матеріалу навчальної дисципліни; не зміг дати визначення основних категорій та явищ; відсутні знання основних норм і визначень; матеріал викладається непослідовно, нелогічно, фрагментарно та з допущенням помилок.

Під час спілкування з екзаменатором (співбесіди) оцінюється рівень сформованості вміння вступника підтримувати діалог, поводитись адекватно в різних ситуаціях, висловлювати думки щодо широкого кола тем, продукувати монолог, виконувати широку низку мовленнєвих функцій і реагувати на них, гнучко користуючись загальнозживаними фразами.

Структура та порядок оцінювання

Фаховий вступний іспит проходить у формі розв'язання тестових завдань. Розроблено варіант завдань по 100 тестових питань. На кожне з цих питань подано чотири варіанти відповідей, із яких правильний лише один. При вирішенні тестових завдань вступник повинен ручкою чітко виділити обраний ним номер варіанту відповіді, яку він вважає правильною. На розв'язання завдання надається 120 хвилин.

Кожна правильна відповідь оцінюється у 2 (два) бали. Загальна оцінка за фаховий вступний іспит виставляється у 200-бальній системі оцінювання.